

Сергійчук С.І.

Національний університет кораблебудування, м. Миколаїв

Інформаційне забезпечення бюджетного контролю при управлінні продуктивністю праці

Ключові слова: бюджетний контроль, управління продуктивністю праці.

Постановка проблеми. Бюджетний контроль (контроль над витратами) – справа всіх відділів підприємства, але порівняння сум витрат, виражених в абсолютній вартості без підкріплення виробничими даними, не достатньо інформують менеджера про реальний стан справ. Те ж відбувається, коли бюджетний контроль виражений у фізичних одиницях, які нерівноцінні між собою (тонна, метр, людино-година, і т.д.) [1].

Постановка завдання. Основне завдання полягає в розробці механізму контролю витрат при управлінні продуктивністю праці.

Виклад основного матеріалу. Для вирішення представленої проблеми пропонується метод умовної одиниці. Суть методу полягає у зведенні вартості виробів і виконуваних операцій до умовної одиниці (УО) виміру. Метод, ґрунтується на припущенні про те, що відношення між вартостями будь-яких двох похідних операцій, виконуваних на тому самому підприємстві, з перебігом часу не змінюється. Можуть змінюватися вартості кожної операції, але відношення між вартостями зберігає постійне в часі значення. Внесення, будь-яких вдосконалень у ту або іншу операцію, напевно, означає появу нової операції.

За допомогою метода УО, фізичні одиниці переводяться в умовні одиниці. Завдяки цьому, в ситуаціях коли зроблені товари не зовсім відповідають тим, які передбачені за бюджетом, бюджетний контроль реалізується більш точно. Наступний приклад, доводить помилки аналізу виробничої діяльності, які можна уникати.

Проект бюджету, складений для цеху, базується на планових показниках і на фактичних даних за два місяця. Контроль над виконанням планів виконаний без методу УО, представлено в таблиці 1.

Бюджетний контроль з використанням метода УО

Продукція №	Еквівалент УО, рівний 1 шт.	Виробництво товарів виражено в УО		
		План	Місяць №1	Місяць №2
1	2,28	109440 УО	139080 УО ↑	50160 УО ↓
2	2,82	31020 УО	135360 УО ↑	28200 УО ↓
3	3,00	153000 УО	96000 УО ↓	156000 УО ↑
4	3,135	233557 УО	219450 УО ↓	244500 УО ↑
5	3,24	176580 УО	90720 УО ↓	249480 УО ↑
Результати	—	703597 УО	680610 УО ↓	728370 УО ↑
Витрати	—	2252 тис. грн	2220 тис. грн ↓	2294 тис. грн ↑
Вартість ШТ.	—	3,20 грн/ УО	3,25 грн/ УО ↑	3,15 грн/ УО ↓
Продуктивність праці	—	312,43	306,58 ↓	317,51 ↑

Кількість продукції в кілограмах, що передбачене за планом виконано в обох випадках, але найменування товарів змінилися стосовно плану. Завдяки того, що цінність товарів на ринку різна, ціна всієї виготовленої продукції зміниться. На відміну від вартості кілограма всієї маси товару, умовна одиниця враховує цінність товарів.

Висновки. На машинобудівних підприємствах результатами труда можуть бути тисячі видів продукції, різних за натуральною величиною і якісними ознаками. Умовна одиниця допоможе врахувати відносну цінність кожної з них. Величезний інтерес до бюджетного контролю незаперечний, але не можна заперечувати психологічну сторону проблеми та її вплив на робітників. Вони інтуїтивно відчують, як попрацював цех, добре чи погано. А також вони не сприймають зворотної думки в тих випадках, коли не можуть все це довести. Представлені результати дослідження можуть бути використані на вітчизняних підприємствах для покращення процесу управління продуктивністю праці, так й підприємством в цілому.

1. Армстронг М. Менеджмент: методы и приемы: Пер. с 3-го англ. изд. – К.: Знання-Прес, 2006. – 876с.